JO-anmälan Uddevalla kommun Bygg- och miljö
Oanmäld inspektion / oaktsamhet vid myndighetsutövning

Anmälan riktar sig till förvaltningschef samt utpekad ansvarig chef (Therese Johansson) och till två, för närvarande oidentifierade kommunala tjänstemän.

Händelsetidpunkt: 2021-10-08, ca 13.05

Oaktsamhet vid myndighetsutövning

Bakgrund / Händelseförlopp:
Fastighetsägarna står på baksidan av sin fastighet där ena maken befinner sig i den nedre delen av tomten, sysselsatt med tomtstädning.
Andra maken befinner sig på altanen och samtalar med andra maken.
Plötsligt befinner sig en person på en mycket svårtillgänglig plats och fotograferar makarnas byggnad. Makan som står på altanen uppfattar att personen i fråga bär en svart jacka med ett vitt märke (Troligtvis Uddevalla kommunemblem).
När mannen upptäcker makarna säger han:

- (Mannen)Hallå, vi är här ifrån kommunen och tar lite bilder.
- (Maken) Med vilken anledning fotograferar du här?
- (Maken) Hur har du tagit dig till den plats du befinner dig på nu?
- (Mannen)Jag står på allmän platsmark.

Samtidigt stoppar han ner sin mobil i fickan. (Slutar att fotografera när han upptäckts).

- (Maken) Vem har beordrat dig att smyga runt här?
- (Mannen) Min chef.
- (Maken) Vad heter den chefen?
- (Mannen) Therese Johansson.
- (Maken) För att ta dig till den plats du är, måste du passera min tomt.
- (Maken) Vem är du och vad gör du här?
- (Mannen)Jag är här för ett tillsynsärende från 2016 avseende garage och murar. (I efterhand konstateras att anledning till oanmält besök utlösts av en ny anmälan om olovlig byggnation per 2020-10-30 vilken ej delgetts fastighetsägaren)
- (Maken)2016!? Vad gäller det ? Och det kommer du med först nu 2021?
- (Mannen)Ja . Svarar kort och avhugget.
- (Maken) Där du står nu finns varken garage eller murar.
- (Maken) Jag vill prata med dig.
- (Maken) Jag vill att du möter mig vid garaget och legitimerar dig. (Börjar gå mot det garage mannen hänvisar till.)
- (Mannen) Det har jag inte tid med. Varefter båda männen skyndsamt lämnar platsen samma väg de anlänt.

Man nummer två har hållit sig dold under ordväxlingen.
Maken lämnar städplatsen och går mot garaget för att identifiera mannen samt få kännedom om syfte och vilket underlag som ligger till grund för mannens ärende. Makan på altanen ser samtidigt hur två män skyndsamt lämnar platsen samma väg som de anlänt genom att dels passera över makarnas tomt, via allmän platsmark och slutligen över grannes tomt. Männen lämnar tydliga spår i marken efter sig.

Väl framme vid det garage mannen hänvisat till ser maken inget fordon och fortsätter därför längre upp på tillfartsvägen till Nedre Myrvägen. Samtidigt som maken vinkar för att få uppmärksamhet ses en bil försedd med ett nummer på bakluckan lämna från den plats där bilen stått parkerad. På uppfarten till (Ammenäs 1:392). Maken utgår från att det är en av kommunens bilar eftersom bakluckan är försedd med ett nummer. Bilen försvinner skyndsamt från platsen. I det fall mannens ärende avser inspektion av garage och murar, synes det suspekt och märkligt att bilen inte parkerats där tjänsteutövningen skulle genomföras.

Däremot indikerar bilens parkering på att de båda männen i smyg passerat över annan privat tomtmark (Ammenäs 1:392) för att få access till den plats där fotograferingen ägt rum.
I det fall tillstånd inhämtats eller ej från fastighetsägaren i fråga kan inte vitsordas. Avseende accessmöjlighet från gränsande fastighet nummer 2 (Ammenäs 1:213) kan vidimeras att inget tillstånd inhämtats eller lämnats för passera över dennes tomtmark. I det fall tillstånd inhämtats från granne nummer 1, kan det inte uteslutas att granne har mer kännedom om det verkliga ärendets natur än den ärendet avser.

På det respektlösa sätt myndighetspersonerna utfört sitt påstådda uppdrag påvisar att dessa uppsåtligen planerat, förberett och därtill sökt försvåra upptäckt av dess oanmälda besök.
Det normala förfarandet borde vara att parkera vid garageuppfarten, ringa på dörren, presentera och legitimera sig, och informera om ärendets natur.
Oaktat om handlingen skall rubriceras som medvetet eller uppstått genom vårdslöshet är handlingen att betrakta som grov.

Klockan 13:17 ringer fastighetsägaren till Uddevalla kommun för att tala med Therese Johansson vilken (enligt växeltelefonisten) är upptagen i möte fram till efter 14.00. Fastighetsägaren ber växeltelefonisten att be Therese Johansson att ringa tillbaka när hon blir ledig. Någon återkoppling sker ej.

Fastighetsägaren kontaktar därefter Uddevalla kommun (It-avdelningen) Britt-Inger Berntsson och begär dels via telefon och dels via e-mail med stöd av Förvaltningslagen (1986:223 §16), samtlig kommunikation avseende Fastigheten Ammenäs 1:101 de senaste 12 månaderna. Även kommunikation

avseende fastigheten i interna system vilka inte diarieförs efterfrågas. Utöver detta också kopior på de bilder vilka togs av den fotograferande tjänstemannen 2021-10-08.

Fakta:
Något tillsynsärende från 2016 existerar ej.
Tillsynsärende avseende garage och murar dateras 2018.

Sammanfattning:

- Myndighetspersonerna har vidtagit besöksåtgärd vilken inte står i proportion till ärendet.
- Underlåtit begäran om legitimering
- Medvetet sökt försvåra för att undgå upptäkt samt
- Lämnat oriktig uppgift om ärendet.

PBL: ”Normalt sett bör byggnadsnämnden i god tid informera ägaren om att nämnden avser att göra ett tillsynsbesök. Om det är bråttom eller av något skäl inte är lämpligt att i förhand informera om tillsynsbesöket behöver byggnadsnämnden inte göra det. Fastighetsägaren har rätt att bemöta anklagelsen”.
Att oanmält beträda och fotografera en fastighetsägares bostad synes som ett extra ordinärt ingripande, speciellt eftersom det i det aktuella fallet inte finns möjlighet att ”undanröja” eller ”försvåra” ett tillsynsbesök avseende garage och murar.
Vad ligger till grund för bedömning ”bråttom” eller ”Inte är lämpligt” och oanmäld inspektion?
I synnerhet då det i rekommendationen beträffande oanmäld inspektion framgår att sådan ”endast skall göras i yttersta nödfall”.
I det fall tjänstemännen inhämtat tillstånd att passera över grannes tomtmark torde det göras högst sannolikt att tredje part dessutom informerats om den aktuella oanmälda tillsynen.

Ovan beskrivet tillvägagångssätt genomfört av myndighetsutövande personer är synnerligen kränkande för de utsatta.
Härtill uppvisad nonchalans genom avsaknad av återkoppling från tjänstemännens chef gör det inträffade än mer allvarligt.
Oaktat om handlingen skall rubriceras som medvetet uppsåt eller genom oaktsamhet är förfarandet att betrakta som allvarligt och grovt.

Tidslinje
2021-10-08

Ca 13:00 - 13:10
Upptäkt av och samtal med myndighetsperson.

13:17

Samtal till Uddevalla Kommun (Therese Johansson ej anträffbar) Talar med växeltelefonist och ber henne informera Therese Johansson om det inträffade och att denne kan ringa tillbaka. Samtal med växeltelefonist pågår i 11 min. Ingen återkoppling från Therese Johansson sker.
13:28
Samtalet bryts varefter växeltelefonist ringer tillbaka.
13:29
Blir kopplad till IT-avdelningen, (Britt-Inger Berntsson) och begär med hänvisning till Förvaltningslagen (1986:223 §16), vem/vilka som befann sig på platsen samt samtlig kommunikation, email mm, avseende Fastigheten Ammenäs 1:101 de senaste 12 månaderna. Även kommunikation avseende fastigheten i interna system vilka ej diarieförs efterfrågas. Utöver detta efterfrågas kopior på de bilder vilka togs av den fotograferande tjänstemannen 2021-10-08.
Samtal pågår ca 10 minuter.

2021-10-11
Bekräftelse erhållen från Uddevalla kommun beträffande utskrift av begärd information.
15:05
Bekräftelse från Cornelia Kirpensteijn, Uddevalla kommun, beträffande allmänna handlingar. Fastighetsägaren informeras om att handläggaren är sjuk.
16:29
Telefonsamtal från Therese Johansson vilken bekräftar att de två personer som befann sig på fastigheten 2021-10-08 var ute i ett beordrat tjänsteärende angående garage och murar. Hon besvarar dock inte frågan om varför oanmält besök varit nödvändigt med mer än att ”De kan göra det”.

2021-11-11

Erhåller erhåller via e-mail, där kommunen kort informerar om att besök beträffande tillsyn kommer att ske 16 november. Man hänvisar till ett diarienummer där tillsyn och beslut finns från 2018-09-13.
Kommunen vill återigen utöva tillsyn på en redan utförd tillsyn utan att ange grund härför. Av de offentliga handlingar som begärts kan fastighetsägaren konstatera att telefonkontakt med en anmälare den 2021-09-30 ligger till grund för den oanmälda tillsynen.
*Anmärkning: Oanmäld tillsyn sker inom loppet av 8 dagar efter anmälarens telefonsamtal.

Nämndens handläggning i ärendet har i långa perioder varit passiv där eftersökt återkoppling till fastighetsägaren inte kan anses ha skett i enlighet med de krav som förvaltningslagen ställer på myndigheter.

”Enligt JO får beskedet dröja någon eller några dagar om det är nödvändig för att myndigheten ska kunna ta ställning till om den efterfrågade handlingen är

allmän och offentlig.
TF 2:15 säger att handlingar ska lämnas ut ”genast eller så snart det är möjligt”. Vid begäran om allmänna handlingar vilka begärs skickade gäller TF 2:16 som säger att en sådan begäran ska hanteras ”skyndsamt”.”

2021-11-15

Diarieförda offentliga handlingar har erhållits. Enligt kommunen skickades dessa 2021-10-28 och återsändes 2021-11-16 till följd av att handlingarna ”studsat”.

2021-11-16

Kommunen kontaktar fastighetsägaren via telefon för ett förtydligande om vilken information i offentliga handlingar som skall kompletteras.

2021-11-16

Genomförande av föranmäld tillsyn.
På samma sätt som vid den oanmälda tillsynen parkerar kommunen tillsammans med en vaktbolagsbil på uppfarten till grannes tomt. Man håller ett möte på samma uppfart och går sedan till fastighetsägaren trots att det finns gott om utrymma att både parkera och hålla möte på fastigheten.
I det fall man inhämtat tillstånd eller i samförstånd med granne parkerat och hållit möte måste innebära att granne fått kännedom om vad som pågår. Skulle detta vara fallet, innebär detta att granne har större kännedom om syftet med tillsynen än den fastighetsägare som är föremål för tillsynen.
Agerandet får till följd att fastighetsägaren framställs i dålig dager.
Återigen upplevs kommunens agerande såsom kränkande.

Avsaknad av anteckningar avseende dokumentation av ärendet:

Dokumentationsskyldighet (Offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 5 kap. 1§.
Vid genomgång av beställda offentliga handlingar konstateras flera saknade dokument:
Ingen diarieförd e-mail beträffande ej accepterade muntliga överenskommelser (2017-11-30).
Ingen diarieförd anteckning från fastighetsägarens telefonsamtal 2017-11-12)beträffande hur gå vidare efter inmätning. (Tjänsteanteckning betr. detta telefonsamtal görs 25 maj 2018)
Ingen diarieförd email från fastighetsägaren 2018-04-05 beträffande fråga om möjlighet till förlängning av befintligt bygglov.
Det finns inga anteckningar om att fastighetsägaren via email den 26 aug 2019 till Thomas Kyhlen (dåvarande enhetschef) via e-mail framställt önskemål om att få väderskydda uppförd byggnad då stora kapitalvärden riskerar att förstöras.
Inga tjänsteanteckningar beträffande personliga möten på kommunkontoret från december 2018 och våren 2019 med dåvarande handläggare.

Noteringar saknas också beträffande att fastighetsägaren vid minst två tillfällen samtalat med Henrik Noord via telefon för att söka få till stånd ett möte i syfte att få hjälp med att komma vidare och finna en bygglovslösning.

Förhalningstaktik?

I mail per 19:e oktober meddelas från kommunen att handläggaren är fortsatt sjuk.
Rimligtvis borde det finnas fler personer med mandat att ta fram efterfrågade handlingar.

Slutord

Fastighetsägaren har historiskt aldrig motsatt sig aviserade besök från kommunen oaktat vad dessa avsett. Framhålles att besök skall förekommas av korrekt avisering där den det gäller får en möjlighet att dels förstå vad som ligger till grund för besöket och dels en möjlighet att yttra sig i sakfrågan.
Att tjänsteman i tjänsteförrättning skall legitimera sig vid anmodan måste vara en självklarhet.